

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 533/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2012 predbežne prerokoval návrh Ing. P. B., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosti funkcií sp. zn. VP/39/12-K z 26. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. P. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený a rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/39/12-K z 26. júna 2012 p o t v r d z u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 23. augusta 2012 doručený návrh Ing. P. B., B. (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosti funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/39/12-K z 26. júna 2012.

Navrhovateľ uviedol, že 26. júla 2012 mu bolo doručené rozhodnutie výboru sp. zn. VP/39/12-K z 26. júna 2012, z ktorého vyplýva, že ako bývalý riaditeľ štátneho podniku H., š. p., B. (ďalej len „štátny podnik“), porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) tým, že ako verejný funkcionár nepodal výboru do 31. marca 2012 oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za kalendárny rok 2011, za čo mu bola v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona uložená pokuta v sume 786 €.

V rámci odôvodnenia návrhu navrhovateľ uviedol, že funkciou riaditeľa štátneho podniku bol poverený 5. októbra 2010 a v súlade s čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podal do 30 dní od nástupu do verejnej funkcie oznámenie. Taktiež uviedol, že takéto oznámenie za obdobie roku 2010 podal výboru v lehote do 31. marca 2011.

Navrhovateľ tvrdil, že v polovici decembra 2010 mu bolo oznámené, že na základe výsledkov výberového konania sa jeho funkcia riaditeľa štátneho podniku končí ku koncu roka 2010. Podľa vyjadrenia navrhovateľa nie jeho zavinením sa odovzdávanie funkcie predĺžilo až do 4. januára 2011, pričom v tejto súvislosti si neuvedomil, že v zmysle ústavného zákona je povinný podať výboru oznámenie aj za 4 kalendárne dni roku 2011.

Vo vzťahu k nesplneniu si povinnosti vyplývajúcej mu z ústavného zákona navrhovateľ uviedol, že mu je veľmi ľúto, že tým spôsobil „zbytočnú prácu“ výboru. Vedomý si svojho pochybenia požadované oznámenie podal výboru dodatočne 31. júla 2012.

Navrhovateľ vyslovil, že aj keď sa dopustil „čiastočného pochybenia“, výška pokuty v sume 786 € sa mu zdá neprimerane vysoká, keďže jeho mesačný príjem v súčasnej dobe predstavuje sumu 628,50 € a splatenie pokuty by v jeho prípade podstatne skomplikovalo chod jeho domácnosti.

Vychádzajúc z uvedených tvrdení navrhovateľ žiadal o preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru.

K návrhu navrhovateľa sa vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu v liste sp. zn. VP/39/12-K z 11. októbra 2012, v ktorom uviedol, že v danom prípade bolo rozhodnuté na základe úplne zisteného skutkového stavu a že napadnuté rozhodnutie je potrebné považovať za vecne správne. Výbor uviedol, že ani samotný navrhovateľ nespochybnil skutočnosť, že porušil povinnosť vyplývajúcu z ústavného zákona. K výške pokuty výbor uviedol: *„Pokiaľ sa týka námietky neprimeranosti výšky pokuty, táto bola určená podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona, nakoľko jedna dvanásťina ročného platu verejného funkcionára bola nižšia ako mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. V takom prípade pri výpočte sumy podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok. Výbor pri svojom rozhodovaní je striktné viazaný ustanoveniami vyššie uvedených ustanovení ústavného zákona, a nemá právnu voľnosť rozhodovať o inej sankcii ako je uvedená a nemôže brať do úvahy žiadne subjektívne skutočnosti na strane verejného funkcionára. Z tohto dôvodu i toto ustanovenie považujeme za vecne správne.“*

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona. Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté uznesenie výboru. Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde je účastníkom konania navrhovateľ a výbor. Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí. Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší. Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok. V súlade s čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona iný verejný funkcionár (v danom prípade navrhovateľ) predkladá oznámenie výboru.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7. Mesačným platom verejného funkcionára sa na účely tohto ústavného zákona rozumie jedna dvanástina z jeho ročného

príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie (čl. 9 ods. 15 ústavného zákona). Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Vychádzajúc z námietok navrhovateľa a z predloženého spisového materiálu výboru súvisiaceho s danou vecou ústavný súd zistil, že 17. mája 2012 výbor navrhovateľovi doručil svoje uznesenie č. 32 z 3. mája 2012, ktorým začal konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona za porušenie povinnosti podať oznámenie v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. V zmysle tohto ustanovenia bol navrhovateľ povinný podať oznámenie za výkon verejnej funkcie, ktorú vykonával v roku 2011, do 31. marca 2012. Túto povinnosť si však ku dňu začatia konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nesplnil.

K predmetnému rozhodnutiu výboru o začatí uvedeného konania sa vyjadril navrhovateľ listom z 30. mája 2012, v ktorom na svoju obranu uviedol totožné skutočnosti ako v návrhu doručenom ústavnému súdu.

Následne výbor na svojej 3. schôdzi prijal vo veci sp. zn. VP/39/12-K uznesenie č. 79 z 26. júna 2012, v ktorom konštatoval, že navrhovateľ ako bývalý riaditeľ štátneho podniku porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, za čo mu podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) s použitím čl. 9 ods. 16 ústavného zákona uložil pokutu v sume 786 €. Rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené 26. júla 2012.

Podľa uznesenia ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona o ústavnom súde o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu sa na *konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona* vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Predmetom posudzovaného návrhu je žiadosť navrhovateľa o preskúmanie napadnutého rozhodnutia výboru v konaní podľa jedenásteho oddielu druhej hlavy tretej časti zákona o ústavnom súde označenom ako „Konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“ (§ 73a a § 73b zákona o ústavnom súde).

Z už citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil, a teda nebol dôvod, aby mu výbor uložil pokutu.

Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ vo svojom návrhu vôbec netvrdil, že neporušil povinnosť vyplývajúcu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Naopak, navrhovateľ uviedol, že nemal vedomosť o tom, že do 31. marca 2012 bol povinný podať oznámenie za kalendárny rok 2011, pretože funkciu riaditeľa štátneho podniku vykonával len 4 dni tohto roku. Potom, ako bol výborom upozornený na to, že uvedenú povinnosť si nesplnil, 31. júla 2012 požadované oznámenie dodatočne podal. Navrhovateľ teda uznal, že

povinnosť uloženú mu ústavným zákonom riadne nesplnil a v tejto súvislosti vyjadril ľútosť nad tým, že výboru spôsobil „zbytočnú prácu“.

Vychádzajúc z podania navrhovateľa dospel ústavný súd k záveru, že jeho argumenty smerovali proti výške určenej pokuty, ktorú označil za neprimeranú. Zároveň uviedol, že zaplatenie pokuty by podľa jeho názoru podstatne ovplyvnilo chod jeho domácnosti, keďže jeho mesačný príjem v súčasnej dobe predstavuje sumu 628,50 €. Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ v tejto súvislosti nenamietal postup výboru pri určovaní výšky pokuty a ani netvrdil, žeby výbor uložil pokutu v rozpore s pravidlami, ktoré stanovujú jej výpočet.

Ústavný súd majúc na pamäti argumenty navrhovateľa konštatuje, že z citovaných ustanovení § 73a a 73b zákona o ústavnom súde jednoznačne vyplýva, že vo vzťahu k pokutám uloženým verejným funkcionárom podľa ústavného zákona mu neprislúcha žiadne moderačné oprávnenie. Ústavný súd pripomína, že je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasl. ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a nemôže sa zaoberať podaniami, ktorými sa fyzické osoby domáhajú niečoho, čo podľa ústavy a zákona o ústavnom súde nemôže posudzovať (napr. I. ÚS 447/2010). Ústavný súd teda v tomto prípade nemôže prehodnocovať alebo určovať výšku pokuty, ktorá bola navrhovateľovi určená príslušným orgánom – výborom.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona (III. ÚS 137/2012). Vo vzťahu k pokutám uloženým verejným funkcionárom podľa ústavného zákona neplynie

ústavnému súdu oprávnenie či možnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie bez toho, aby dospel k záveru, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom (II. ÚS 193/2012). V danom prípade bolo nepochybne zistené, že navrhovateľ porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ústavného zákona, čo napokon aj sám potvrdil. Z uvedeného dôvodu sa preto ústavný súd primeranosťou uloženej pokuty nezaoberal, a pokiaľ ide o určenie správnosti jej výšky, túto skutočnosť navrhovateľ vôbec nenamietal.

Preskúmaním návrhu navrhovateľa ústavný súd dospel k záveru, že jeho návrh je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu vyplýva z toho, že jeho odôvodneniu chýba akákoľvek argumentácia týkajúca sa toho, že by konanie navrhovateľa nebolo v rozpore s právami a povinnosťami uloženými mu ústavným zákonom, a teda neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by ústavný súd mohol kvalifikovať ako relevantné v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde.

Uvedené zistenia boli podkladom na záver ústavného súdu uvedený vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2012